

Sygn. akt **V Ca 2630/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Wiśniewska-Sadowska
Sędziowie:	SO Adrianna Szewczyk-Kubat (spr.) SO Joanna Machoń
Protokolant:	sekr. sądowy Grażyna Dwórznik

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. Z.**

przeciwko **(...) Sp.z o.o. w P.**

o przywrócenie naruszonego posiadania

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego wP.

z dnia 15 kwietnia 2015 r., sygn. akt I C 814/14

1. zmienia częściowo zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że nakazuje (...) Sp.z o.o. w P. przywrócenie Z. Z. naruszonego posiadania kostki rozbiórkowej zgromadzonej na działce nr (...) Ba położonej we W. przy ul. (...) obręb S. poprzez wydanie tej kostki i zasądza od (...) Sp.z o.o. w P. na rzecz Z. Z. kwotę 373 (trzysta siedemdziesiąt trzy) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania ;

2. w pozostałej części apelację oddala;

3. zasądza od (...) Sp.z o.o. w P. na rzecz Z. Z. kwotę (...) (dwieście siedemdziesiąt osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 2630/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 15 maja 2014 r. powód Z. Z. wniósł o udzielenie ochrony naruszonej posiadania przez zobowiązanie pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. do wydania na rzecz powoda (...) kostki granitowej o wymiarach 18 x 20 cm rozbiórkowej składowanej na nieruchomości położonej we W. przy ul. (...) na działce nr (...) w obrębie S. - W., która to nieruchomość została nabyta przez pozwaną, a następnie w połowie marca 2014 roku ogrodzona w taki sposób,

że nie istnieje możliwość posiadania i przetransportowania kostki granitowej tj. umożliwienie dokonania staraniem strony powodowej odbioru (...) kostki granitowej poprzez usunięcie przez strony pozwaną zamknięcia ogrodzeniem działki nr (...) obręb S. we W. przy ulicy (...) - jak oznaczono na załączonym do pozwu wyrzysie z mapy ewidencyjnej. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów sądowych według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Wskazał, że pozwana nabyła nieruchomości, a następnie około 15 marca 2014 r. nieruchomość ta została ogrodzona i oddana w dozór firmie ochrony mienia. Oświadczył, iż na nabytej działce wskutek wadliwego rozeznania co do przebiegu granic oraz uzyskania zgody złożone zostały materiały budowlane należące do strony powodowej m.in. w postaci kostki granitowej o wymiarach 18 x 20 cm w ilości (...) ton o łącznej wartości 200.000 zł. Powód podniósł także, że pozwany został wezwany do wyznaczenia terminu do odbioru materiałów budowlanych oraz nie kwestionował tytułu prawnego powoda do przedmiotowych materiałów budowlanych, jednakże stwierdził, że umożliwi odbiór materiałów po uregulowaniu należności z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości.

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 września 2014 r. pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Wskazał, że w niniejszej sprawie nie ziściła się żadna z przesłanek określonych w art. 344 k.c. On sam jest od 2009 r. użytkownikiem wieczystym nieruchomości przy ul. (...) we W. stanowiącej działkę (...). Podniósł zarzut braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda z uwagi na brak wykazania przez niego faktu posiadania przedmiotowej kostki. Wskazał też, iż przedmiotowa kostka stanowiła rzecz porzuconą przez jej właściciela z zamiarem wyzbycia się własności, a on sam zasiedział prawo własności kostki zgodnie z art. 174 k.c. w połowie 2013 r., albowiem przynajmniej od sierpnia 2010 roku poprzednik prawny (...) sp. z o.o. i następnie pozwany był samoistnym posiadaczem kostki złożonej na nieruchomości. Podkreślił, iż z ksiąg wieczystych nie wynikało, aby powód był też właścicielem którejkolwiek z sąsiadujących nieruchomości. Zakwestionował podaną w pozwie ilość, cenę jednostkową oraz wartość kostki. Ponadto podkreślił, iż żadnego z podjętych przez pozwanego działań nie można było uznać za "samowolne", albowiem ogrodzenie nieruchomości było wyrazem korzystania przez uprawnionego z przysługujących mu praw podmiotowych. Na wypadek przyjęcia przez Sąd, iż powód był posiadaczem kostki brukowej na nieruchomości wskazał, iż pozwanemu przysługuje względem powoda prawo zatrzymania na podstawie art. 461 § 1 k.c. celem zabezpieczenia roszczeń z tytułu ewentualnego bezumownego korzystania z nieruchomości w wysokości 84.624 zł.

Pozwany w piśmie z dnia 13 lutego 2015 r. podkreślił, iż brak było możliwości podnoszenia zarzutu zatrzymania w sprawie o ochronę naruszonego posiadania. Zakwestionował też roszczenie, które to prawo miałyby zabezpieczać.

Na rozprawie w dniu 01 kwietnia 2015 r. powód podniósł dodatkowo zarzut przedawnienia w stosunku do roszczenia mającego być zabezpieczonym przez pozwanego prawem zatrzymania.

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2015 r. w sprawie I C 814/14 Sąd Rejonowy w P. oddalił powództwo i zasądził od powoda Z. Z. na rzecz pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. kwotę 173 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 156 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny i przeprowadził rozważania prawne:

Około 15 marca 2014 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. ogrodził nabytą przez niego nieruchomość znajdującą się we W. w obręb S. - W. przy ul. (...) stanowiącą działki gruntu nr (...). W wyniku ogrodzenia nieruchomości w granicach przedmiotowego ogrodzenia znalazła się hałda kostki brukowej.

K. znajdująca się na powyższej hałdzie miała charakter rozbiórkowy i pochodziła z różnych budów, przy czym nie była ona dowożona na przedmiotową hałdę od 2001-2002 r. Od 2005 r. teren, na którym znalazła się kostka, pozostawał nieogrodzony. Raz do roku w zimie kostka ta była przez pracowników Z. Z. prowadzącego przedsiębiorstwo budowlane sortowana celem wykorzystania jej na budowach.

Ostatni raz kostka była sortowana przez pracowników Z. Z. w okresie pomiędzy listopadem 2013 r., a styczniem 2014 r. Część tej kostki po przedmiotowym sortowaniu znajdowała się w formie hałdy na działce nr (...).

Na teren, na którym znajdowała się przedmiotowa kostka przed ogrodzeniem jej przez (...) sp. z o.o., prowadziła otwarta brama wjazdowa, która nie była przez nikogo pilnowana, swobodnie wjeżdżali na tę nieruchomość pracownicy pozwanego przez nikogo nie zatrzymywani. Hałda nie była w żaden sposób oznakowana, ogrodzona, ani zabezpieczona. Nikt jej nie pilnował. Hałda częściowo była zarośnięta chwastami i małymi drzewkami.

Po postawieniu ogrodzenia Z. Z. skierował w dniu 28 marca 2014 r. do (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. pismo, w którym, nawiązując do rozmowy do telefonicznej, poprosił o oznaczenie terminu, w którym będzie możliwe usunięcie materiałów budowlanych pozostających na działce stanowiącej własność Z. Z.. Wskazał, iż były one składowane na sąsiedniej działce znajdującej się w posiadaniu (...) sp. z o.o. i która prawdopodobnie wadliwie wskazała przebieg granicy działki, co było bezpośrednią przyczyną omyłki co do terenu, na którym materiał został złożony. W odpowiedzi na powyższe pismo w dniu 14 kwietnia 2014 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wystosował do Z. Z. pismo, w którym poinformował, że jest gotowy wydać materiały składowane na przedmiotowej nieruchomości po uregulowaniu na rzecz (...) sp. z o.o. czynszu z tytułu bezumownego korzystania z przedmiotowej nieruchomości.

W piśmie z dnia 25 kwietnia 2014 r. Z. Z. oznaczył spółce (...) sp. z o.o. termin na dzień 06 maja 2014 r., godzina 10.00, w którym zamierzał usunąć przedmiotowe materiały budowlane z terenu nieruchomości wskazując, iż stanowią one jego własność i podnosząc, iż po upływie tego terminu skorzysta z ochrony realizowanej na drodze sądowej w ramach powództwa posesoryjnego i powództwa o odszkodowanie.

W odpowiedzi (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. w piśmie z dnia 30 kwietnia 2014 r. wskazał, iż nigdy nie potwierdził, iż materiały składowane na nieruchomości stanowią własność Z. Z. oświadczając, iż to on w piśmie z dnia 28 marca 2014 r. wskazał na tę okoliczność. Oświadczył też, iż nigdy nie potwierdził ilości i szczegółowych cech tych materiałów, w tym w szczególności, że kostka granitowa o wymiarach 18 x 20 składowana jest w ilości przekraczającej (...). Wskazał, iż jest gotowy wydać składowane materiały osobie uprawnionej niezwłocznie po uregulowaniu należności z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości oraz zatrzymuje składowane materiały jako zabezpieczenie swoich roszczeń.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dowodów zgromadzonych w sprawie, przy czym wykorzystane do dokonania ustaleń kserokopie dokumentów urzędowych Sąd ten uznał za wiarygodne mając na względzie fakt, iż nie były one kwestionowane przez żadną ze stron co do ich zgodności z oryginałami. Sąd Rejonowy dał w całości wiarę zeznaniom świadków I. W. (1), J. Ł. i P. P. (1) jako spójnym i wewnętrznym niesprzecznym.

Sąd Rejonowy uznał przy tym, iż dopuszczenie dowodu z zeznań świadka P. P. (1) nie było, wbrew zarzutom powoda, sprzeczne z treścią art. 207 § 6 k.p.c., albowiem ich zgłoszenie nie doprowadziło do zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Należało bowiem zauważyć, iż po przesłuchaniu świadków stawających na terminie rozprawy w dniu 16 stycznia 2015 r., wobec nieobecności powoda, istniała konieczność wyznaczenia jeszcze jednego terminu rozprawy na przeprowadzenie zgłoszonego wcześniej dowodu z przesłuchania stron, a zatem możliwe było przesłuchanie na tym terminie także świadka zgłoszonego przez pozwanego. Z tych samych względów brak było podstaw do pominięcia na mocy art. 207 § 6 k.p.c. dowodu ze zdjęć złożonych przez pozwanego wraz z pismem z dnia 18 grudnia 2014 r. oraz zdjęcia złożonego przez świadka J. Ł.. Nawet bowiem konieczność uzupełniającego przesłuchania zgłoszonego przez powoda świadka P. E. (1) na okoliczność interpretacji tych zdjęć wobec przesłuchania go na terminie rozprawy w dniu 01 kwietnia 2015 r., na którym odbyło się także przesłuchanie powoda w charakterze stron, nie spowodowała zwłoki w rozpoznawaniu sprawy.

Oceniając zeznania pozostałych świadków Sąd Rejonowy nie dał wiary zeznaniom P. E. (1) i J. C. w zakresie, w jakim twierdzili oni, iż prace związane z sortowaniem kostki trwały jeszcze w chwili grodzenia nieruchomości przez stronę pozwaną i w związku z tym powód był informowany przez pozwanego o grodzeniu. Przeczyły temu bowiem zeznania

samego powoda, który wskazywał, iż sortowanie to mogło mieć miejsce w okresie od listopada 2013 r. do stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy uznał także za nieprawdziwe zeznania świadka A. K. (1) w części, w której wskazywał on, iż żeby wjechać na przedmiotową nieruchomość, trzeba było przejechać przez szlaban oraz iż była tam budka ze strażnikiem rejestrującym wyjazdy i wjazdy. Były one bowiem sprzeczne z zeznaniami innego pracownika powoda P. E. (1), który wskazywał, iż nieruchomość ta od 2005 r. była nieogrodzona, jak też z zeznaniami świadka J. Ł., który podkreślał, iż działka ta była nieogrodzona, a na nieruchomość prowadziła otwarta brama nie pilnowana przez żadnego strażnika oraz świadka P. P. (1), który wskazywał, iż jak był na przedmiotowej, to nikogo na niej nie było i nikt nie pytał go, kim jest i skąd jest.

Sąd Rejonowy nie dał też wiary wyjaśnieniom powoda składanym w charakterze strony w zakresie, w jakim wskazywał on, iż kostka na tym terenie była przez niego zwożona z budów i składana. Z zeznań jego pracownika świadka P. E. (1) wynikało bowiem, iż takie okoliczności nie miały miejsca co najmniej od 2001 r., a więc odkąd zaczął tam pracować, natomiast świadek A. K. (1) wskazywał, iż kostka była tam dowożona w latach 2001-2002, a później już raczej nie.

Sąd Rejonowy oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z wypisu z rejestru gruntów dotyczącego nieruchomości sąsiadujących z działką nr (...) wraz ze szkicem położenia tych nieruchomości i ich zestawieniem, na okoliczność tego, kto pozostawał właścicielem sąsiednich nieruchomości mając na uwadze fakt, iż ustalenia w tym zakresie przekraczały granice badania przez Sąd okoliczności faktycznych w niniejszym postępowaniu określone treścią art. 478 § 1 k.p.c. Na marginesie Sąd Rejonowy zauważył, iż podnoszona przez pozwanego w kontekście tych wniosków dowodowych okoliczność, iż sąsiednia nieruchomość, na której składowana była kostka, nie stanowiła własności powoda została potwierdzona przez powoda w piśmie z dnia 28.03.2014 r. stanowiącym załącznik do pozwu.

Sąd Rejonowy nie uwzględnił wniosku pozwanego o dopuszczenie dowodu z obmiaru powierzchni kostki brukowej, którą zajmuje ona działce, jak też wniosku o przesłuchanie na tę okoliczność w charakterze świadka geodety M. C., który sporządzał obmiar stwierdzając, iż okoliczność ta, wobec określenia przez powoda w pozwie ilości kostki poprzez oznaczenie jej masy, a nie zajmowanej powierzchni oraz nie wykazania przez niego faktu jej posiadania w chwili grodzenia, a także braku możliwości w świetle art. 478 § 1 k.p.c. rozpoznawania w niniejszym postępowaniu przez Sąd zarzutu zatrzymania pozostawała bez znaczenia dla treści rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy nie przeprowadził także dowodu z akt karnych, zeznań świadka J. P. oraz uzupełniających zeznań świadków A. K. (1) i J. C. z uwagi na cofnięcie w tym zakresie wniosków dowodowych przez zgłaszające je strony.

Sąd Rejonowy zważył, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Wskazał, że zgodnie z treścią art. 344 § 1 k.c. przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest przy tym zależne ani od dobrej wiary posiadacza, ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem. Podkreślił, iż z uwagi na treść art. 478 § 1 k.p.c. postępowanie w sprawie o naruszenie posiadania ogranicza się jedynie do badania ostatniego stanu posiadania i faktu jego naruszenia. Zgodnie z treścią art. 344 § 2 k.c. roszczenie określone w § 1 tego artykułu wygasa, jeżeli nie będzie dochodzone w ciągu roku od chwili naruszenia. Natomiast zgodnie z art. 336 k.c. posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny).

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie wykazał, iż w chwili postawienia przez pozwanego ogrodzenia był posiadaczem w rozumieniu art. 336 k.c. nieruchomości wskazanych w pozwie. Z ustaleń faktycznych wynikało, iż kostka była składowana na nieruchomości, na którą każdy mógł wejść bez przeszkód, nie była w jakikolwiek sposób zabezpieczona, brak było też jakichkolwiek oznaczeń na przedmiotowej hałdzie wykazujących na zewnątrz woli jej posiadania. Powód od wielu lat nie dowoził przy tym żadnych nowych elementów do hałd, częściowo była ona pokryta chwastami i małymi

drzewami. W chwili grodzenia nieruchomości przez pozwanego hałda nie sprawiała zatem wrażenia pozostającej we władaniu jakiegokolwiek podmiotu, w szczególności nikt nie manifestował tego władania w żaden sposób na zewnątrz, nie czynił też przeszkód w dokonaniu grodzenia. Sam fakt, że kostka średnio raz do roku była przebiegana przez pracowników powoda, w tym ostatni raz w okresie od listopada 2013 r. do stycznia 2014 r. nie świadczył jeszcze o jej posiadaniu przez niego w chwili postawienia ogrodzenia, albowiem w chwili grodzenia nie istniały żadne zewnętrzne oznaki władania przez powoda tymi ruchomościami. Zdaniem Sądu Rejonowego bez znaczenia był przy tym fakt, czyją własnością była przedmiotowa kostka, tej okoliczności Sąd Rejonowy bowiem w świetle art. 478 § 1 k.p.c. nie badał.

Z uwagi na treść tego przepisu, a także z uwagi na brak wykazania faktu posiadania nieruchomości nie podlegał badaniu także zarzut zatrzymania podniesiony przez pozwanego. W tej sytuacji z uwagi na brak wykazania faktu posiadania nieruchomości przez powoda powództwo w świetle art. 344 § 1 k.c. w zw. z art. 336 k.c. podlegało oddaleniu.

Niezależnie od powyższego Sąd Rejonowy stwierdził dodatkowo, iż powód w żaden sposób nie wykazał kwestionowanej przez pozwanego ilości kostki wskazanej w pozwie, która została zagrodzona przez pozwanego. Należało zauważyć, iż nawet przesłuchiwani w toku procesu pracownicy powoda P. E. (1) i J. C. oraz sam powód wskazywali różne wartości masy kostki, choć i tych nie byli do końca pewni.

Ponadto Sąd Rejonowy stwierdził, iż gdyby nawet powód wykazał wszystkie przesłanki warunkujące w świetle art. 344 § 1 k.p.c. ochrony posiadania oraz ilość kostki, czego nie uczynił, to i tak Sąd byłby zmuszony uznać, iż wskazany w pozwie sposób przywrócenia posiadania przedmiotowej kostki jest nieadekwatny do skutków hipotetycznego naruszenia. Nie było bowiem żadnego powodu, aby właściciel nieruchomości na skutek pozwu o naruszenie posiadania nieruchomości usuwał ogrodzenie postawione na swoim gruncie w celu wydania kostki w sytuacji, gdy wystarczające w takim wypadku byłoby umożliwienie wstępu powodowi na teren nieruchomości służącą do tego celu bramą celem jej zabrania bez dokonywania zmian w układzie ogrodzenia.

Mając na uwadze powyższą argumentację oraz wskazane przepisy prawa Sąd Rejonowy oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 7 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcy prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., nr 490).

Od niniejszego wyroku powód wniósł apelację, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego tj. :

- art. 336 k.c. w zw. z art. 344 § 1 k.c. poprzez bezpodstawne uznanie, że strona powodowa nie była posiadaczem hałdy kostki przed dokonaniem przez pozwaną ogrodzenia działki, na której hałda ta został ogrodzona,

- art. 344 § 1 k.c. w zw. z art. 5 k.c. poprzez bezpodstawne uznanie, że wskazany w pozwie sposób przywrócenia posiadania był nieadekwatny do skutków naruszenia posiadania;

2. naruszenie przepisów postępowania cywilnego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. wyrażające się w sprzeczności istotnych ustaleń Sądu Rejonowego z treścią materiału dowodowego opisanego w uzasadnieniu wyroku, poprzez:

* bezpodstawną odmowę wiarygodności dowodom zeznań świadka P. E. w zakresie ilości kostki powoda, znajdującej się na nieruchomości pozwanej, z jednoczesnym pominięciem wniosków płynących z dowodu z zeznań świadka A. K.;

* bezpodstawną odmowę wiarygodności dowodom z zeznań świadków P. E. oraz J. C. w zakresie wykonywania prac sortowania kostki jeszcze w momencie grodzenia działki przez stronę pozwaną;

* bezpodstawne przyznanie wiarygodności dowodom z zeznań świadków I. W. oraz P. P., podczas gdy treść tych zeznań stoi w rażącej sprzeczności z dowodami z fotografii przedstawionych przez stronę pozwaną i dopuszczonych w poczet materiału dowodowego,

* poprzez bezpodstawną odmowę wiarygodności dowodowi z zeznań świadka A. K. w zakresie ogrodzenia nieruchomości, pilnowania przez strażnika oraz istnienia szlabanu,

* bezpodstawną odmowę wiarygodności dowodowi z przesłuchania powoda w zakresie zwożenia kostki z budów i składowanie tej kostki;

- art. 229 k.p.c. poprzez brak uwzględnienia przez Sąd I instancji okoliczności faktycznej wprost przyznanej przez stronę pozwaną w toku procesu odnośnie ilości kostki, tj. że hałda kostki zajmowała powierzchnię (...) m² działki pozwanej w korespondencji przedprocesowej z dnia 14.04.2014 r.;

- art. 210 § 1 k.p.c., albowiem Sąd Rejonowy dopowiedział zarzut, który nie był zgłaszany przez stronę przeciwną;

- art. 227 k.p.c. w zw. z art. 328 § 1 k.p.c. poprzez bezpodstawne pominięcie przez Sąd I instancji oceny dowodu z pisma strony powodowej z dnia 28.03.2014 r., zeznań świadka A. K. oraz pisma przedprocesowego strony pozwanej z dnia 14.04.2014 r.,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na mylnym przyjęciu, jakoby hałdę kostki strona powodowa sortowała w okresie listopad 2013- styczeń 2014 r., podczas gdy z jasnych i precyzyjnych, konkretnych, wiarygodnych i niebudzących wątpliwości zeznań świadka P. E. wynikało, że kostkę sortowano w okresie grudzień 2013-marzec 2014 r. oraz jakoby na teren, na którym znajdowała się kostka prowadziła przez nikogo nie pilnowana brama wjazdowa, na który to teren swobodnie mogli wjeżdżać pracownicy pozwanego.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów procesu za obie instancje wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje wg norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie w całości wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i ostatecznego rozstrzygnięcia o kosztach procesu wg norm przepisanych, w tym o kosztach postępowania przed sądem II instancji.

Pozwany wnosil o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie Sad Okręgowy wskazał, że w oparciu o art. 381 k.p.c. oddalił wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. Z., albowiem niewątpliwie był to wniosek spóźniony, a powód nie wykazał, że nie mógł go powołać wcześniej. Natomiast Sąd okręgowy dopuścił dowód z dokumentu w postaci zawiadzenia do próby ugodowej, gdyż bezspornie wniosek ten nie mógł być złożony przed Sądem Rejonowym, gdyż doręczono odpis tego wniosku powodowi dopiero po zakończeniu postępowania przed Sądem I instancji.

Przechodząc do rozpoznania zarzutów apelacji Sąd Okręgowy zważył, że dla skutecznego wytoczenia powództwa opartego o art. 344 k.c. strona powodowa musi wykazać, w myśl ciężącego na niej w tym zakresie obowiązku wynikającego z art. 6 k.c., że w dacie naruszenia, który to moment powód określił na dzień ogrodzenia terenu, znajdował się w posiadaniu rzeczy oraz że roszczenie zostało zgłoszone w ciągu 1 roku od daty naruszenia. Oczywistym jest przy tym z uwagi na szacunkową datę ogrodzenia nieruchomości wskazywaną na luty lub marzec 2014r. oraz datę wniesienia pozwu, jak również na niekwestionowanie przez pozwanego okoliczności zachowania rocznego terminu, że sam termin do wniesienia pozwu w sprawie o przywrócenie naruszonego posiadania został w niniejszej sprawie zachowany.

Trzeba było przy tym podkreślić, że posiadaniem w rozumieniu przepisów k.c. jest nie tylko władztwo fizyczne nad rzeczą, ale i możliwość wykonywania takiego władztwa. Dla zakwalifikowania władztwa do kategorii posiadania nie jest więc konieczne efektywne wykonywanie tego władztwa, wystarczy realna możliwość korzystania z rzeczy uzasadniona faktycznymi okolicznościami (tak też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2004r., II CK 454/03, komentarz do k.c. S.Rudnicki, Wydawnictwo Prawnicze 1996, str. 378).

Tak więc niewątpliwie dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie szczególnie istotne było ustalenie, czy powód przed postawieniem ogrodzenia znajdował się w posiadaniu rzeczy, tj. kostki brukowej znajdującej się obecnie na terenie wygrodzonym przez pozwanego zaznaczonym niebieską linią na mapie złożonej przy pozwie.

Powód w złożonej apelacji podnosił m.in. zarzut naruszenia art. 336 k.c. w zw. z art. 344 § 1 k.c. poprzez bezpodstawne uznanie, że strona powodowa nie była posiadaczem hałdy kostki przed dokonaniem przez pozwaną ogrodzenia działki wskazując na naruszenie przez Sąd I instancji szeregu przepisów procesowych, w wyniku czego doszło do powyższego błędnego ustalenia.

W ocenie Sądu Okręgowego powód wykazał, że Sąd Rejonowy naruszył art. 233 k.p.c., art. 229 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. w zw. z art. 328 § 1 k.p.c., a w szczególności wykazał, posługując się argumentami wyłącznie jurydycznymi, naruszenie ustanowionej w art. 233 k.p.c. zasady oceny wiarygodności i mocy dowodowej dowodów, tj. przekroczenie granic swobody wyznaczonej logiką, doświadczeniem życiowym, zasadami nauki bądź nie dokonując wszechstronnego rozważenia sprawy i pomijając część materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie (tak też postanowienia SN z dnia 10 stycznia 2002r. II CKN 572/99 i z dnia 14 stycznia 2000 r. I CKN 1169/99, wyrok SN z dnia 9 grudnia 2009r. IV CSK 290/09, wyrok SA we Wrocławiu z dnia 31 lipca 2013r. I ACa 698/13, wyrok SA w Łodzi z dnia 24 stycznia 2013r. I ACa 1075/12, wyroki SA w Warszawie z dnia 18 kwietnia 2013r. I ACa 1342/12 i z dnia 28 maja 2013r. VI ACa 1466/12), aczkolwiek Sąd Okręgowy nie podzielił wszystkich zarzutów apelującego w tym zakresie.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy zważył, że dla uznania zasadności roszczenia powoda i zobowiązania pozwanego przez Sąd w okolicznościach niniejszej sprawy możliwego do wyegzekwowania nie było konieczne bardzo dokładne ustalenie ciężaru, ilości czy wymiarów składowanej kostki, pomimo że powództwo zostało sformułowane w sposób właśnie odnoszący się do tych danych. Zważyć bowiem należało, że strony postępowania nie pozostawały w sporze co do tego, w którym miejscu kostka ta była składowa, przy czym strona pozwana nie twierdziła, że na tym terenie znajduje się też jej kostka, z której strona pozwana korzystała w przeszłości i która teraz ewentualnie omyłkowo mogłaby być w wyniku wykonania orzeczenia zagarnięta przez stronę powodową. Co więcej, istotnie strona pozwana w toku postępowania, tj. w piśmie z dnia 30 stycznia 2015r. przyznała, że hałda z kostką zajmuje (...) m² powierzchni. Te same dane pojawiły się także w złożonym przy apelacji piśmie zawierającym wezwanie powoda do zawarcia ugody, a pozwana podając różne przyczyny wystosowania obydwu pism i powołując się na "ostrożność procesową" nigdy nie prostowała, czy nie zmieniała powierzchni zajętej przez sporną kostkę. Tym samym okoliczność tę można było uznać za przyznaną w świetle art. 229 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył także, że toczące się postępowanie jest postępowaniem posesoryjnym i nie przekreśla możliwości odzyskania przedmiotu postępowania po wykazaniu tytułu własności do rzeczy. Z tych względów zarzuty obydwu stron co do poczynienia w/w ustaleń były nieistotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia. Na marginesie jedynie należało podnieść, że świadkowie i powód wskazywali zbliżony ciężar materiału od (...) kg do (...)kg, a oczywistym jest, że przedstawione przez nich dane miały jedynie szacunkowy charakter, gdyż nikt nie twierdził, że kostka była ważona.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie doszło natomiast do naruszenia art. 229 k.p.c. poprzez brak uznania przez Sąd Rejonowy, iż pozwany przyznał posiadanie powoda w oparciu o treść pisma z dnia 14 marca 2014r. Słusznie bowiem wskazał pozwany, że pismo pochodziło sprzed wytoczenia powództwa i nie mogło wywoływać skutków wskazanych w art. 229 k.p.c. czy art. 230 k.p.c. Natomiast mogło być rozważane w kontekście uznania niewłaściwego, jak i oceniane z punktu widzenia wiarygodności twierdzeń pozwanego złożonych w niniejszym postępowaniu co do nieposiadania przez powoda przedmiotowej hałdy kostki brukowej, podobnie zresztą jak treść pisma powoda z dnia 28 marca 2014r.

Sąd Okręgowy zważył również, iż Sąd I instancji prawidłowo ustalił w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, że sortowanie kostki miało miejsce zimą 2013/2014r., przy czym kwestia konkretnych miesięcy nie była szczególnie istotna dla rozstrzygnięcia. Jak bowiem wskazano wyżej posiadaniem jest również sama możliwość posiadania, korzystania z rzeczy i dla zastosowania art. 344 k.c. nie jest konieczne wykazanie podejmowania aktywnych działań przez posiadacza w stosunku do rzeczy dokładnie w momencie naruszenia posiadania. Z tych samych względów powoływanie się przez powoda na zeznania świadka J. C. w zakresie twierdzenia, że sortowanie miało miejsce jeszcze w czasie gradzenia również nie było najistotniejsze. Ponadto zeznania świadka w tej części były o tyle niewiarygodne, że świadek ten umiejscowił gradzenie na przełomie kwietnia i maja 2014r., co stało w ewidentnej sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd Okręgowy uznał za zasadny zarzut powoda co do poczynienia przez Sąd Rejonowy błędnego ustalenia co do nie pilnowania bramy wjazdowej i swobodnego poruszania się oraz korzystania przez pracowników pozwanego z rzeczy posiadanej przez powoda jeszcze przed wykonaniem ogrodzenia. Sąd II instancji zważył, że ustalenia te zostały dokonane w oparciu o zeznania dwóch świadków P. P. (1) i I. W. (1). Tymczasem świadek W. przyznała, że przed styczniem 2015r. w ogóle nie była na nieruchomości. Z kolei świadek P. P. (1) zeznał, że w listopadzie 2013r. na terenie znajdowały się inne materiały, naczepy i urządzenia z logiem powoda, które potem zostały zabrane. W świetle tych zeznań oraz zeznań świadka P. E. (1) doświadczenie życiowe i logika pozwoliły uznać twierdzenia powoda za wiarygodne. Nie wydaje się bowiem, aby właściciel firmy pozostawiał rzeczy ruchome, takie jak naczepy i inne urządzenia na terenie bez żadnego dozoru.

Przedstawione powyżej rozważania związane z zarzutami powoda dotyczyły w dużej mierze ustaleń nie mających decydującego wpływu na rozstrzygnięcie.

Natomiast najistotniejsze okazało się to, że Sąd Okręgowy inaczej ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie i wyprowadził inny wniosek z tego materiału, do czego zresztą jako Sąd meriti miał pełne prawo. Skoro bowiem postępowanie wykazało i nawet Sąd Rejonowy poczynił takie ustalenia faktyczne, że tuż przed ogrodzeniem nieruchomości zgromadzona na terenie działki pozwanego kostka była sortowana przez pracowników powoda na jego polecenie i co więcej podobne działania były podejmowane każdej zimy, a powód i jego pracownicy mieli nieograniczony dostęp do tej kostki, to niewątpliwie tego rodzaju ustalenia były wystarczające dla stwierdzenia, że powód posiadał hałdę kostki w rozumieniu art. 336 k.c.

Z kolei pozwany stawiając ogrodzenie i odmawiając powodowi wydania kostki, co potwierdziły złożone do akt dokumenty, naruszył posiadanie powoda w świetle art. 344 § 1 k.c., co skutkowało zasadnością roszczenia o przywrócenie naruszonego posiadania. Przy tym w ocenie Sądu Okręgowego zarzut zatrzymania nie mógł być skutecznie podniesiony w tym postępowaniu z uwagi na jego charakter oraz treść art. 344 § 1 zd. 2 k.c., która to regulacja stanowi o wyłącznych przesłankach nieuwzględnienia roszczenia wynikającego z ochrony posesoryjnej.

Sąd Okręgowy uznał jednak, że skoro przedmiotem postępowania było przywrócenie stanu posiadania kostki brukowej, a nie części nieruchomości, na której ta kostka została składowana, natomiast powód nigdy swoim twierdzeniem nie objął posiadania nieruchomości w postaci części działki, to wystarczające dla przywrócenia posiadania kostki będzie umożliwienie powodowi dostępu do tej kostki celem jej zabrania. To zaś można zrealizować bez demontażu istniejącego ogrodzenia. Kuriozalne przy tym z punktu widzenia wyważenia interesu obydwu stron i potrzeby realizacji prawa powoda były jego twierdzenia o ponoszeniu dużych kosztów z uwagi na konieczność skorzystania z dalej położonej bramy wjazdowej pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył przy tym, że tego rodzaju modyfikacja roszczenia powoda nie stanowi naruszenia art. 321 k.p.c. Zgodnie bowiem z tym przepisem Sąd jest związany granicami żądania, co jednak nie oznacza, że jest także związany w sposób bezwzględny samym sformułowaniem zgłoszonego żądania. Jeżeli treść żądania sformułowana jest niewłaściwie, niewyraźnie lub nieprecyzyjnie Sąd może, a nawet ma obowiązek odpowiednio ją zmodyfikować, jednakże zgodnie z wolą powoda i w ramach podstawy faktycznej powództwa (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 października 2014 r. Sygn. akt IV CZ 55/14 dotyczącym możliwości modyfikacji sposobu przywrócenia

naruszonego posiadania, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 1976 r. IV CR 525 i z dnia 28 czerwca 2007 r. IV CSK 115/07, nie publ.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok, o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 100 k.p.c.